

Boplats- och härdområde i Stockbyn

Stockbyn 1:1
Kungsåra socken
Västerås
Västmanland
Erica Strengbom

ARKEOLOGGRUPPEN I ÖREBRO AB
Radiatorvägen 11, 702 27 Örebro
Telefon 019-609 04 10
www.arkeologgruppen.se
arkeologgruppen@arkeologgruppen.se

*Översiktskarta över Västmanlands län med platsen
för utredningen markerad i rött.*

© 2021 Arkeologgruppen AB
Arkeologgruppen rapport 2021:35

Författare	Erica Strengbom
Kvalitetsgranskning	Ebba Knabe
Grafisk form	Sabina Larsson
Omslagsfoto	Utredningsområdet sett från söder.
Foto	Arkeologgruppen AB om inte annat anges i figurtexten.

Upphovsrätt, om inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.
Villkor finns tillgängliga på <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>

Fastighetskartan: © Lantmäteriet Dnr: R50223371_200001

Terrängkartan, samt GSD-Översiktskartan: Lantmäteriet (CC0)

ARKEOLOGGRUPPEN AB, RAPPORT 2021:35

ARKEOLOGISK UTREDNING ETAPP 2

Boplats- och härdområde i Stockbyn

Stockbyn 1:1
Kungsåra socken
Västerås
Västmanland
Erica Strengbom
Lst dnr 431-1727-2021

Tekniska och administrativa uppgifter

Län	Västmanland
Kommun	Västerås
Landskap	Västmanland
Socken	Kungsåra
Fastigheter	Stockbyn 1:1
Fornlämningsnummer	L2021:3895, L2021:3896, L2021:3939
Lämningsstyp	Boplatssområde, färdväg
Datering	Romersk järnålder, folkvandringstid, vendeltid

Typ av undersökning	Utredning etapp 2
Länsstyrelsens beslutsdatum	2021-03-30
Länsstyrelsens diarienummer	431-1727-2021
Uppdragsnummer i Fornreg	202100332
Arkeologgruppens projektnummer	P21014

Projektledare	Erica Strengbom
Fältpersonal	Ebba Knabe, Erica Strengbom

Undersökt yta	186 m ²
Inmätningsteknik	Handhållen GPS
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	RH 2000

Arkiv

Arkivmaterial förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Digitalt arkiv

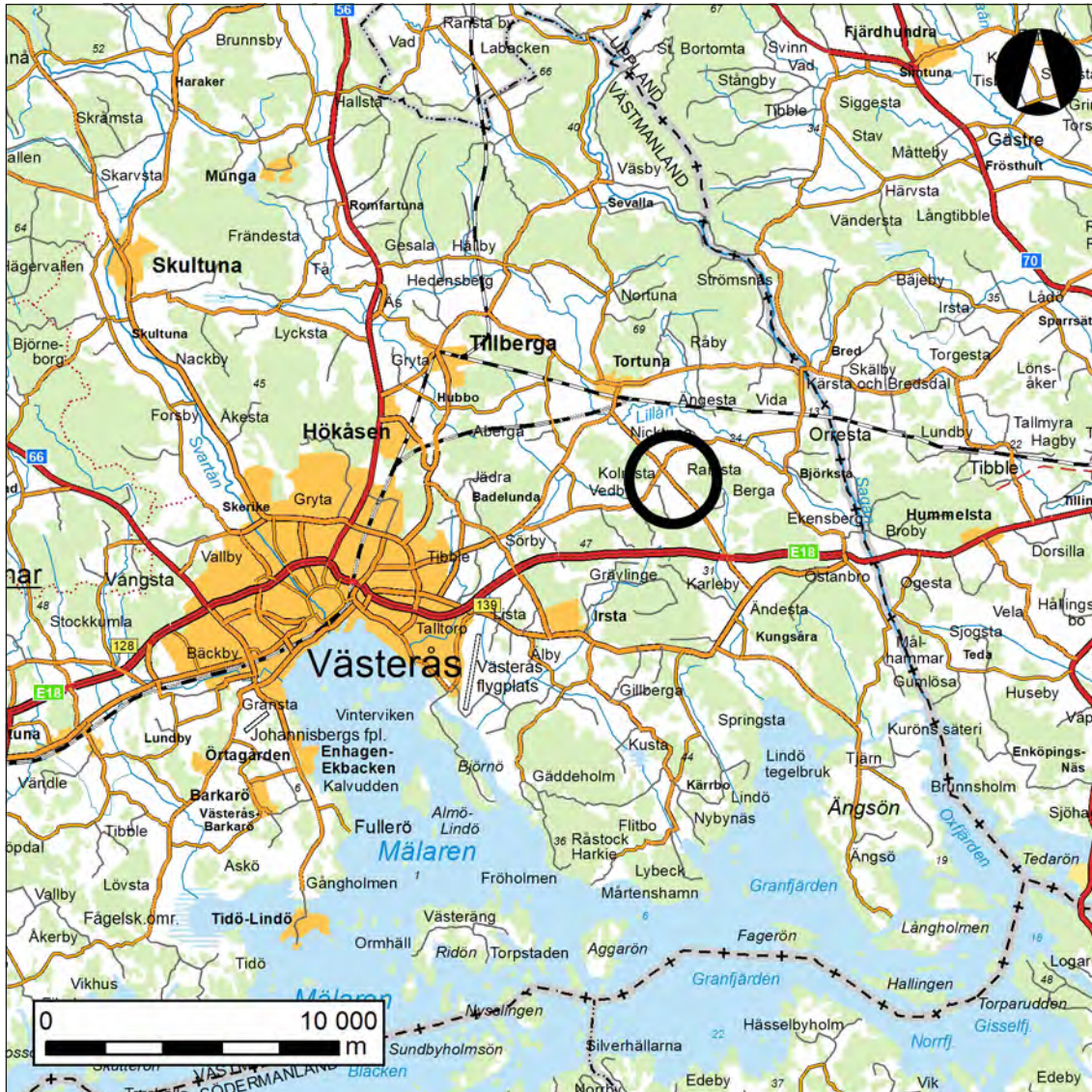
Digitala data förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Fynd

Fyndet (F1) förvaras hos Arkeologgruppen i väntan på fyndfördelningsbeslut.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Inledning	6
Bakgrund och kulturmiljö.....	6
Syfte och målgrupper.....	8
Metod och genomförande.....	9
Resultat.....	10
Boplatssområde L2021:3895.....	12
Inventering av närliggande lämningar	16
Tolkning.....	17
Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen	17
Referenser	19
Bilaga 1. Schakttabell.....	20
Bilaga 2. Anläggningstabell.....	21
Bilaga 3. Vedartsanalys.....	22
Bilaga 4. ¹⁴ C-analys	24

Figur 1. Området kring Stockbyn med utredningsområdet markerat med en svart cirkel. Skala 1:250 000.

Sammanfattning

I samband med planer för ett bostadsbygge inom del av fastigheten Stockbyn 1:1 har Arkeologgruppen AB utfört en utredning etapp 2 inom ett cirka 2000 kvadratmeter stor yta. Utredningen utfördes den 8 april 2021 och en sammanlagd yta av 186 m² fördelat på 14 schakt undersöktes. I schakten påträffades grophärdar och härdbottnar, ett stolphål, flera gropar och två skärvstenslager. Två anläggningar en grophärd och en härdbotten har ¹⁴C-daterats till perioderna romersk järnålder och folkvandringstid/vendeltid. En vägbank som löper genom utredningsområdet har också registrerats i samband med rapportarbetet. I uppdraget ingick att besiktiga de närliggande lämningarna L2004:5416, L2004:4740 och L2004:5399. och om möjligt fastställa antikvarisk status på L2004:5416, registrerad i KMR som fornlämningsliknande bildning.

Inledning

I samband med att markägare Jonas Rundgren planerade en nybyggnation inom del av fastigheten Stockbyn 1:1 utförde Arkeologgruppen AB en arkeologisk utredning etapp 2. Då närområdet är rikt på fornlämningar, framförallt från brons- och järnålder, bedömde Länsstyrelsen att en utredning etapp 2 behövde genomföras inom området. I uppdraget ingick också att besiktiga L2004:5416, L2004:4740 och L2004:5399 och om möjligt fastställa antikvarisk status på L2004:5416 (fornlämningsliknande bildning). Utredningen genomfördes i april 2021 av Arkeologgruppen AB. Beslutande i ärendet var Länsstyrelsen i Västmanlands län (dnr 431-1727-2021) som också bekostade utredningen.

Bakgrund och kulturmiljö

Utredningsområdet ligger öster om Västerås i Kungsåra socken. I socknens centrala delar finns en öppen slättbygd som sträcker sig ned mot Kungsårafjärden, en vik av Mälaren. Socknens norra del är mer skogrik (Svensk Uppslagsbok). Närområdet är rik på fornlämningar från brons- och järnålder med lämningar såsom hägnader, hägnadssystem, skärvstenshögar, skålgropar- och hållristningar, högar och gravfält.

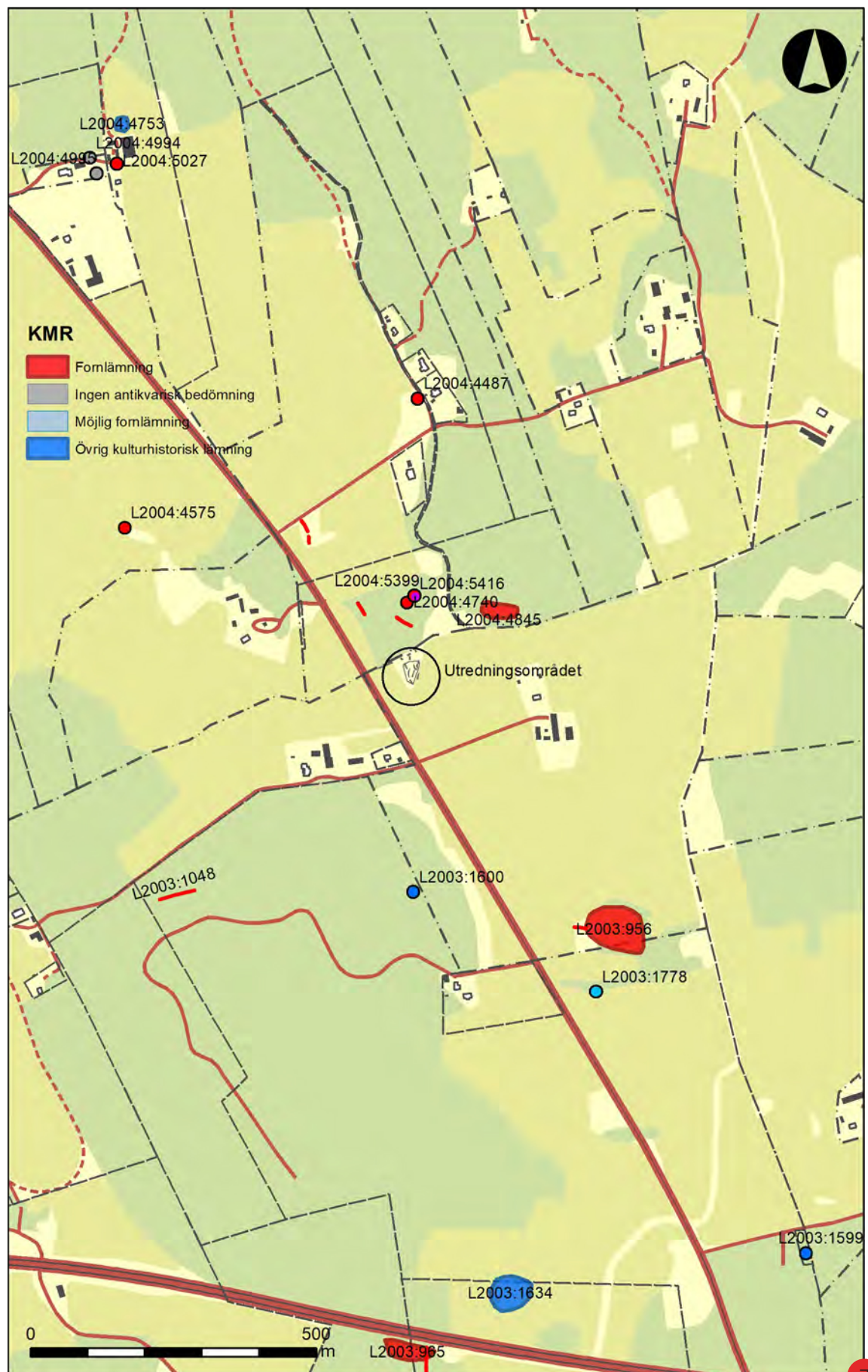
Strax norr om undersökningsområdet finns en skogshöjd med flera registrerade lämningar i form av hägnader (L2004:4576, L2004:4811 och L2004:5415). I samma skogsparti finns också två stensättningar (L2004:5399 och L2004:4740). Intill stensättningarna finns även en oklar lämning registrerad som fornlämningsliknande bildning (L2004:5416).

På samma skogshöjd, ett hundratal meter nordöst om utredningsområdet finns ett gravfält (L2004:4845) bestående av 12 runda stensättningar.

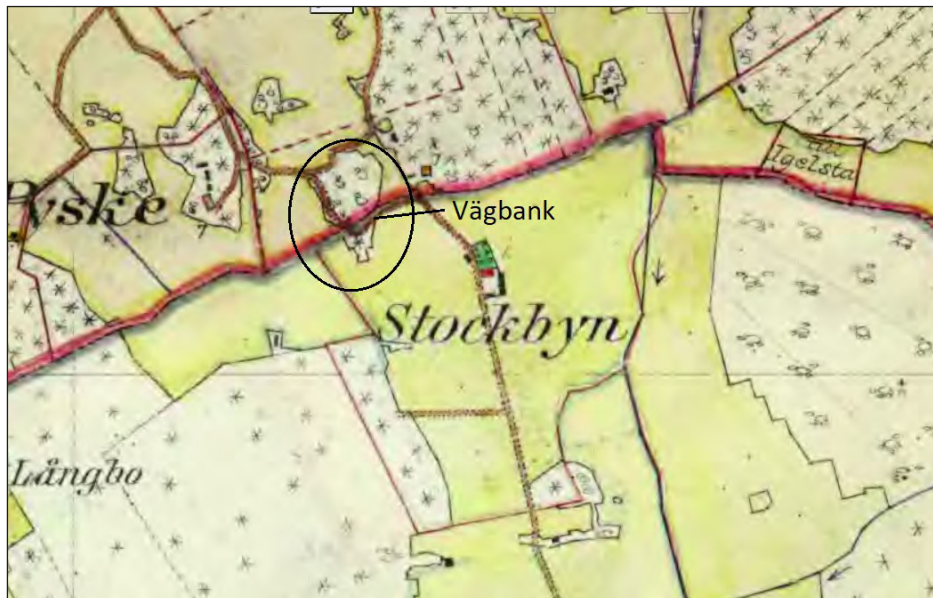
500 meter nordväst om utredningsområdet finns L2004:4575 som är registrerad som en skärvstenshög. 550 meter nordöst om utredningsområdet finns en registrerad hållristning, L2004:4487, bestående av åtta skålgropar.

Sydväst och söder om utredningsområdet finns ytterligare en hägnad L2003:1048 och ett hägnadssystem L2003:956 registrerade.

En genomgång av Lantmäteriets digitala arkiv visar att den vägbank som löper genom utredningsområdet finns markerad på häradsekonomiska kartan från åren 1859–1863 (Häradsekonomiska kartan 1859–1863, akt J112-83-23b).

Figur 2. Fornlämningsbilden kring Stockbyn. Skala 1:10 000.

Figur 3. Utsnitt ur häradsekonomska kartan från åren 1859–1863 med vägbanken. Ej till skala.

Syfte och målgrupper

Syftet med sökschaktningen var att ta reda på om fornlämning berörs av det planerade arbetsföretaget. Målgrupper för rapporten är främst Länsstyrelsen och sökande. Den ska också kunna användas som underlag av undersökare vid upprättandet av en undersökningsplan vid eventuella vidare arkeologiska insatser inom utredningsområdet.

I uppdraget ingick att besiktiga och om möjligt fastställa status på den närliggande lämningen L2004:5416 som är registrerad i Kulturmiljöregistret (KMR) som fornlämningsliknande bildning, och även att besiktiga de intilliggande stensättningarna L2004:4740 och L2004:5399.

Metod och genomförande

Arbetet inleddes med arkiv- och kartstudier vilket omfattade en genomgång av de digitala arkiven. Först gjordes en sökning i Fornsök/Fornreg med nedladdning av objekt registrerade i KMR i syfte att klarlägga den befintliga fornlämningsbilden i området. Vidare gjordes en kontroll av eventuella tidigare arkeologiska insatser i området. Efter det gjordes en genomgång och analys av det historiska kartmaterialet hos Lantmäteriet, på deras digitala plattform. För att säkerställa att rätt ytor utreddes stämde Arkeologgruppen AB tillsammans med markägare av området på plats innan schaktning påbörjades. Schaktningen utfördes under 1 dag och sammanlagt grävdes 14 schakt med grävmaskin. Bredden på schakten varierade från 1,2–3 meter. Schakten grävdes skiktvis ned till undergrund. Schakt (S), anläggningar (A) och prover (PK) mättes in med GPS och dokumenterades skriftligt. Inga arkeologiska fynd påträffades. Foton togs för översikt och på separata schakt och anläggningar. Inmätningarna fördes efter fält först över till Intrasis för att sedan vidarebearbetas i ArcGIS 3.1 för redigering och kartproduktion.

Resultat

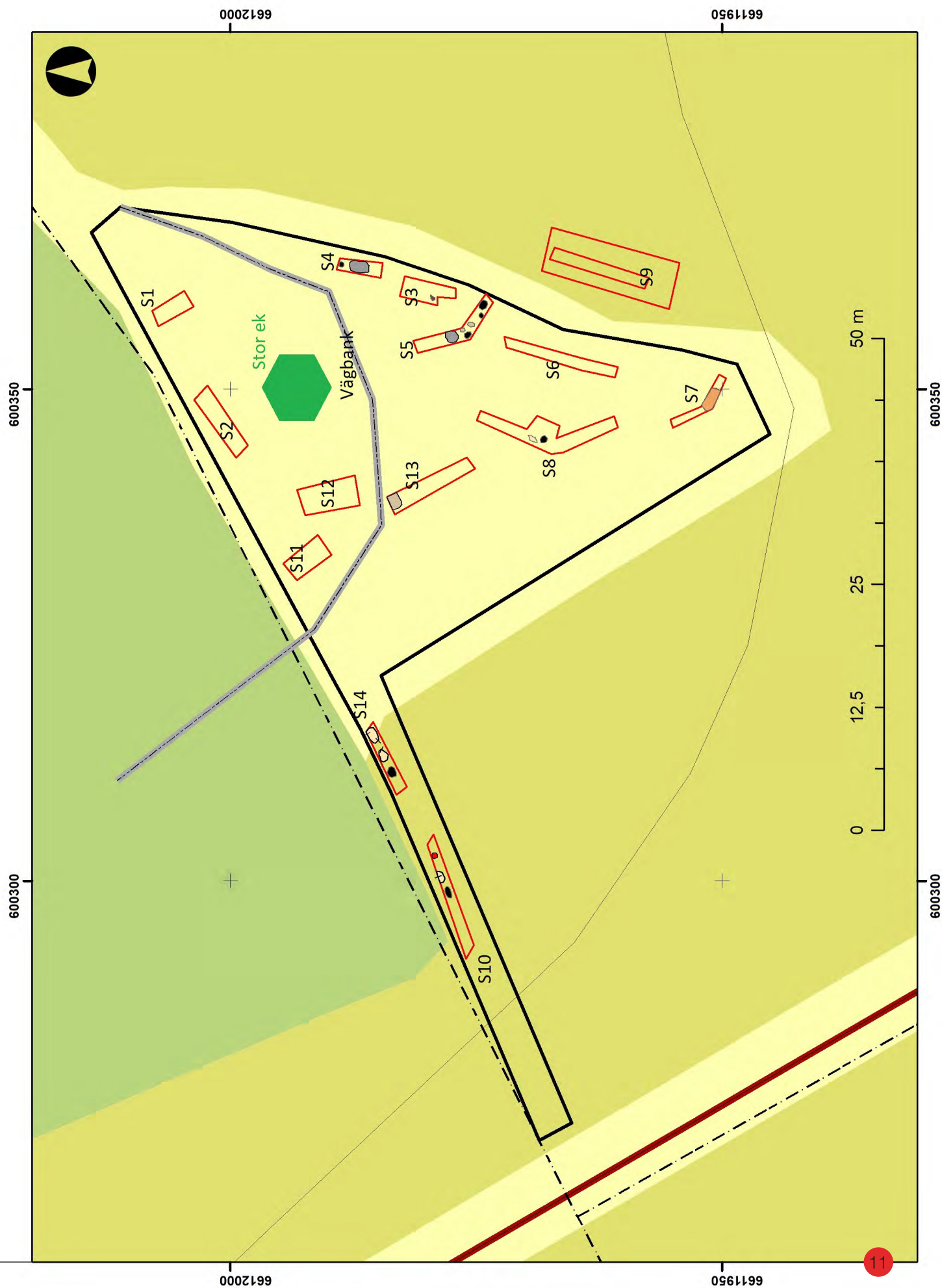
Fältarbetet inleddes med att utredningsområdet inspekterades tillsammans med markägare Jonas Rundgren och platsen för tilltänkt väg och avlopp stakades ut. Utredningsområdet uppgick till en total yta av cirka 2000 m² och bestod av två långsmala ytor i åkermark (platsen för den tilltänkta vägen in till tomten och platsen för tilltänkt avlopp), och ett minde impediment på en v-formad udde i söderläge. Udden har i historisk tid fungerat som betesmark omgärdad av en stenmur. Stenmuren är delvis byggd på vägbanken och uppfördes för cirka 70 år sedan av dåvarande markägare (muntligen Jonas Rundgren). Inom utredningsområdet löper också en äldre vägbank synlig på häradsekonomska kartan från 1859–1863. Vägbanken mättes in och har registrerats i KMR som möjlig fornlämning L2021:3939.

Figur 4. Del av den registrerade vägbanken. Sedd från söder. I förgrunden syns stenmuren som är byggd på vägbanken.

Sammanlagt grävdes 14 schakt med en total yta av 186 kvadratmeter. Impedimentet på udden består av blockig morän med vissa mindre stenfria ytor. De stenfria ytorna prioriterades vid schaktningen. Inom de mindre områdena i åkermark grävdes tre schakt. Sökschaktningen resulterade i:

- *Sju grophärdar/härdbottnar med varierad storlek från 0,5–1,2 meter. Vissa var kolrika med skärvig sten. Sex gropar (varav 2 är troliga stenlyft) 0,5–2,5 meter.*
- *Två skärvstenslager med sot, kol samt skärvig och skörbränd sten om cirka 1,5×1,5 meter.*
- *En äldre del av vägbanken och rester av ett kulturlager med bränd lera.*

Figur 5. Översikt av undersökningsområdet med inmätta schakt (S) och anläggningar (A). Skala 1:500.

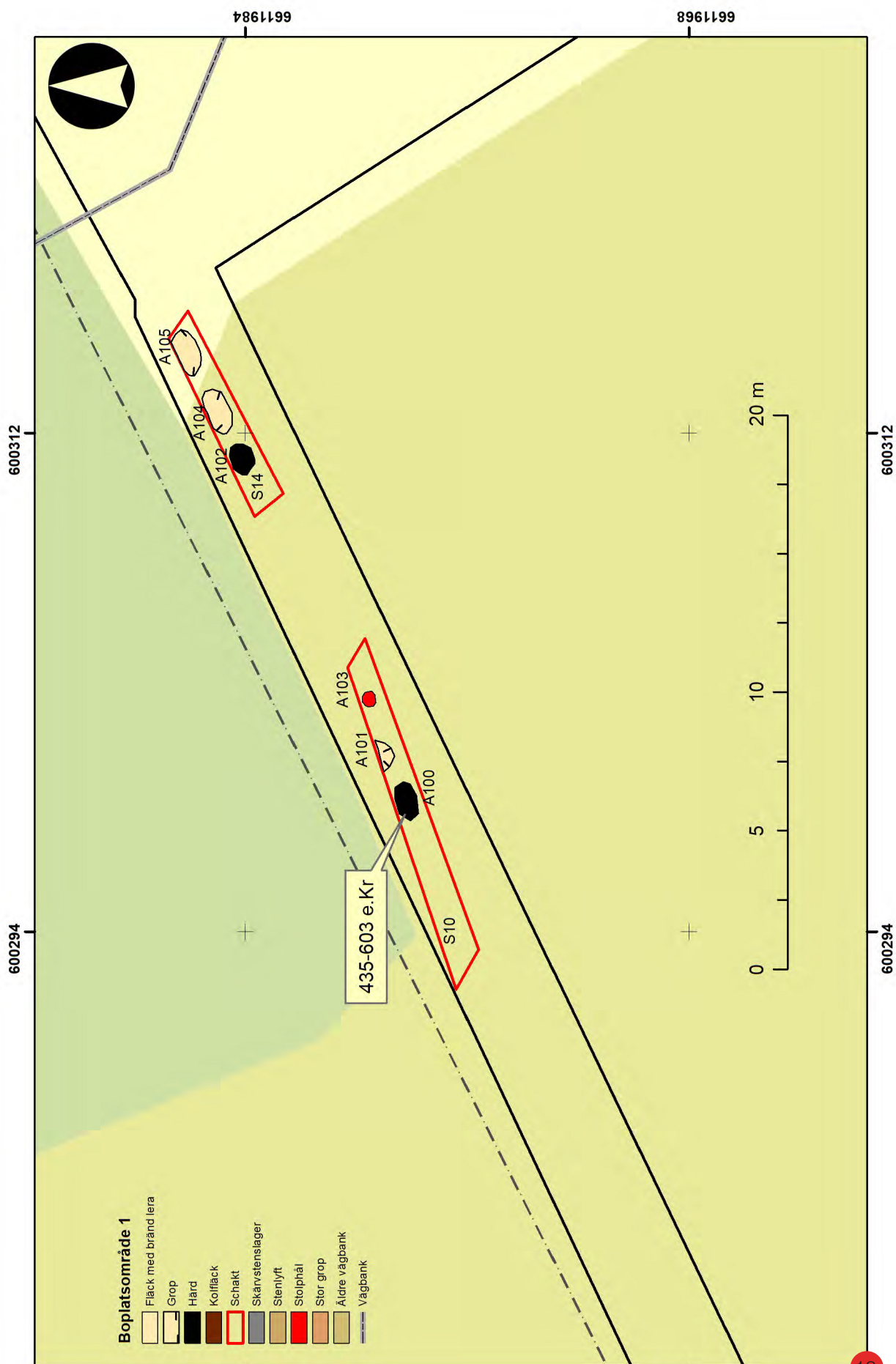
Anläggningarna var koncentrerade i två områden. Dels i den smala sträckan för den tilltänka vägen, dels i den södra delen av udden/impedimentet. Dessa två områden har registrerats i KMR som två boplatsområden: L2021:3895 och L2021:3896.

Boplatsområde L2021:3895

I området för den tilltänka infarten påträffades två grophärdar (A100, A102), en grop (A101) och ett stenskott stolphål (A103) av förhistorisk karaktär. Ytterligare fanns två större gropar (A104, A105) som troligen är jordbruksrelaterade. Kol (ek) från grophärden A100 har ^{14}C daterats med 2 cal sigma till folkvandringstid/vendeltid och perioden 435–603 e.Kr. (Ua-70390 1527 $\pm$ 29 BP). Se bilaga 3 och 4. Grophärdarna A100 och A102 var mellan 1,2–0,9 meter i storlek och liknade varandra i form och fyllning. De var ovala i formen och innehöll både skörbränd och skärvig sten. Marken omkring var rödbränd vilket visar att man eldat på plats. Stolphålet A103 var relativt stort med en omkrets på 0,6 meter. I den norra delen av stolphålet fanns fyra skoningsstenar. Stolphålets storlek och stenskoningen antyder att det burit upp en kraftig stolpe. Intill stolphålet fanns en grop med en fyllning av gråbrun lerig silt som liknade stolphålets fyllning.

Figur 6. Grophärd A100 sedd från söder.

Figur 7. Plan över de inmätta och dokumenterade anläggningarna i undersökningsområdets västra del, L2021:3895. Skala 1:200.

Figur 8. Stolphål A103 med skoningsstenar. Sedd från söder.

I den östra delen upp mot impedimentet fanns två större gropar, A104 och A105. De var fyllda med matjord och är sannolikt jordbruksrelaterade.

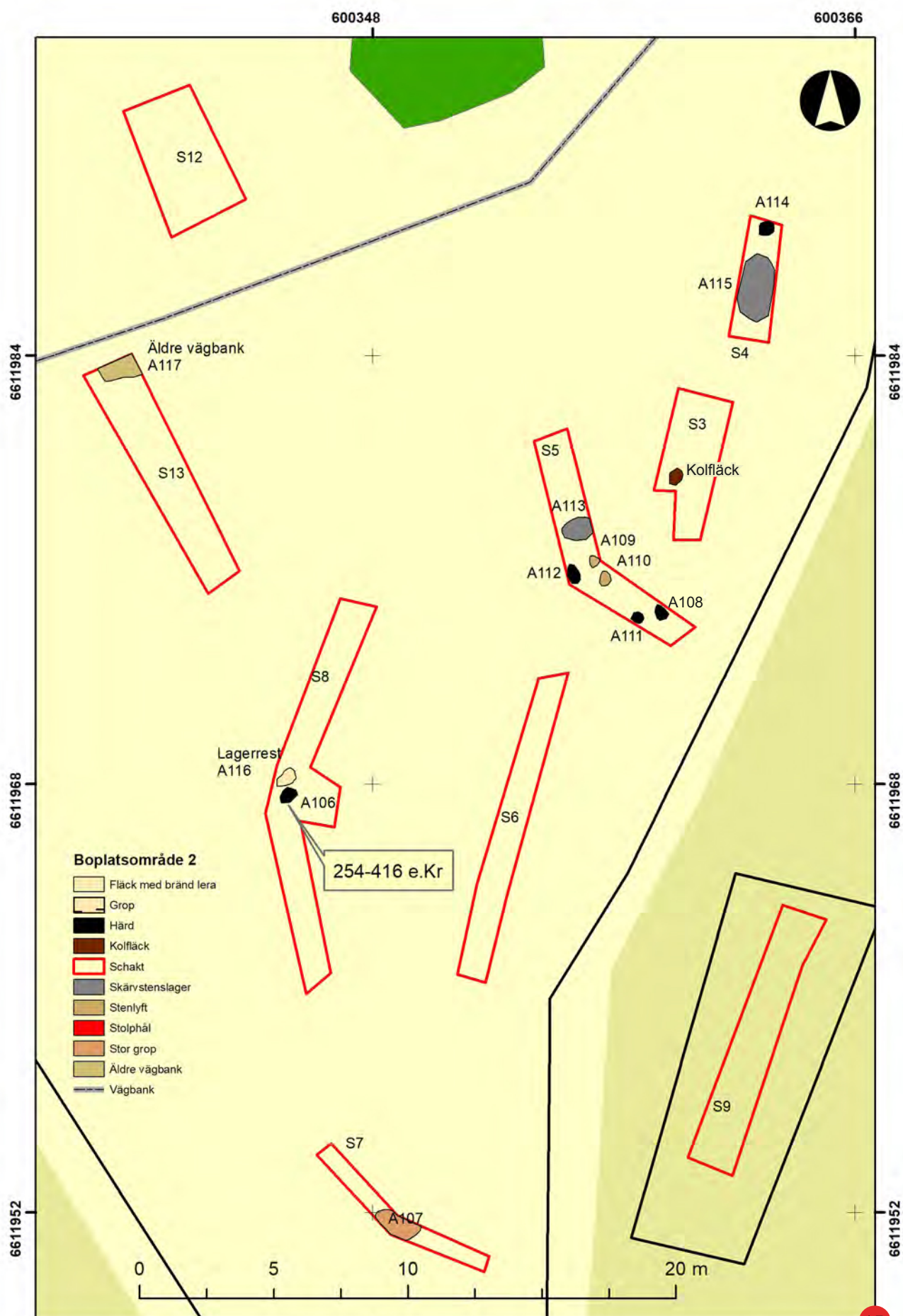
Boplatsområde L2021:3896

Inom impedimentet på udden grävdes elva schakt och här framkom en koncentration av anläggningar i den södra delen där rester av härdar, gropar och skärvstenslager framkom.

I den södra och mer stenfria ytan fanns i flera schakt spår av ett upp till 0,25 meter tjockt odlingslager och stenlyft (A109, A110) som tillsammans visar att åtminstone den södra delen av impedimentet brukats. Av de härdar som påträffades där fanns bara bottnarna kvar. Härdbottnarna A106, A108, A11, A112 och A114 var alla ovala eller rundade och mätte mellan 0,5 meter upp till 1 meter i storlek. De innehöll kol blandat med lera och enstaka skörbränd och/eller skärvig sten. De låg mot den sterila moränen och flera av härdbottnarna hade rödbrända kanter. Kol (björk) från härdbotten A106 har ¹⁴C-daterats till romersk järnålder och perioden 254–416 e.Kr. (Ua-70391 1705 ± 29 BP). Se bilaga 3 och 4.

I samma område som härdbottnarna hittades fanns också två skärvstenslager, A113 och A115. De liknade varandra och låg båda i kanten av en sydslänt. De mätte mellan 1,2–2,5 meter i storlek men är inte helt avgränsade utan fortsätter båda åt öster. Båda anläggningarna innehöll rikligt med skärvig och skörbränd sten och koncentrationer av kol. I A113 påträffades en avbruten del av ett sandstensbryne (F1).

Intill den daterade härden A106 fanns fläckar av ett gråbrun kompakt silt med bränd lera (A116). Anläggningarna bildar en grupp av härdanläggningar.

Figur 9. Plan över boplatsområde 2, L2021:3896. Skala 1:200.

Härdanläggningar används ibland som en samlande typbestämning som inbegriper kokgropar, härdar och härdbottnar (Petersson 2006, Helander 2017).

Ett schakt grävdes intill den äldre vägbanken som löper genom utredningsområdet och i schaktet framkom stenar som tolkas vara vägbankens södra kant. Söder om stenarna och delvis under fanns ett grått lager av lerig silt med kolfnyk. Lagret kan vara en äldre del av vägen. Vägbanken syns på häradsekonomiska kartan från åren 1859–1863.

I schakten som grävdes norr om vägbanken påträffades inget av arkeologiskt intresse. Här var undergrunden mycket stenrik. I samma område växer en ek kring vilken vägbanken går i en böj. Kring eken drogs inga schakt.

Figur 10. Härdbottnen A106 sedd från väster.

Inventering av närliggande lämningar

I uppdraget ingick också att besöka de närliggande stensättningarna L2004:4740 och L2004:5399 samt en fornlämningsliknande bildning, L2004:5416, belägna i skogsmarken norr om utredningsområdet, för att om möjligt fastställa status på den oklara fornlämningsliknade lämningen L2004:5416. De två stensättningarnas (L2004:4740 och L2004:5399) beskrivning i KMR stämmer väl överens med vad som kunde iakttas vid den nya besiktningen. Den fornlämningsliknande bildningen L2004:5416 var helt övertorvad och beväxt av tjock mossa. Bildningen består av sju stenar (som vi kunde känna under mossan) i storleken 0,5–0,7 meter inom en cirka 2×3 meter stor yta. Formen är rundad i öster och oregelbunden i väster. Stensamlingen är sannolikt en naturbildning men det går inte att säkert avgöra utan en undersökning av lämningen.

Tolkning

De påträffade lämningarna ligger i en rik brons- och järnåldersbygd med lämningar såsom hägnader, hägnadssystem, skärvtenshögar, hållristningar, stensättningar, högar och gravfält. De båda ¹⁴C-dateringarna från romersk järnålder och folkvandringstid in i vendeltid visar att platsen nyttjats under både äldre och yngre järnålder.

Boplatsområde 1 (L2021:3895) ligger i ett gynnsamt södervänt läge och det stenskodda stolphålet intill två härdar antyder att det kan finnas spår av en boplatz från folkvandringstid/vendeltid inom område 1.

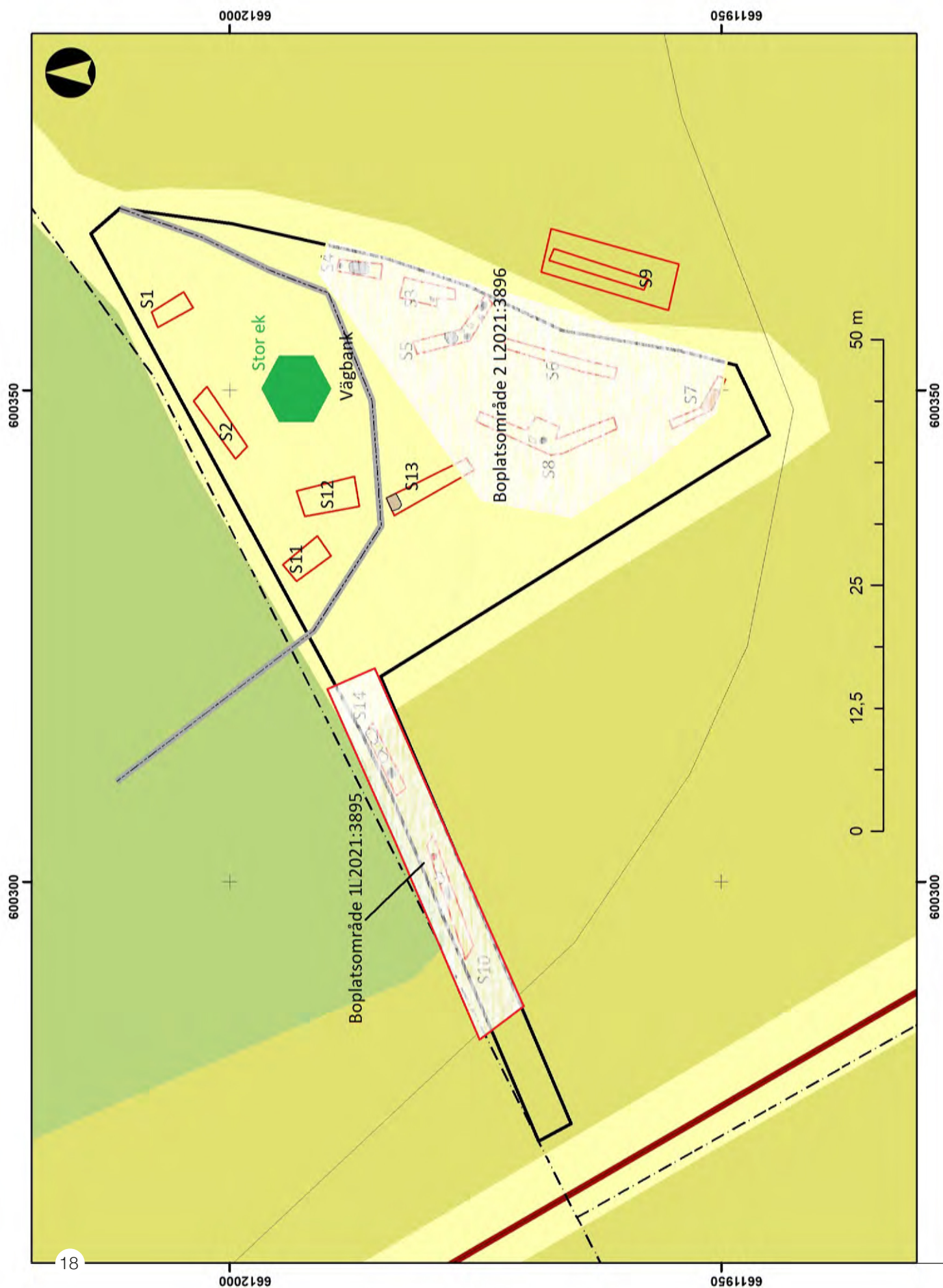
Inom boplatsområde 2 (L2021:3896) som också det ligger södervänt finns ett härdområde med en koncentration av härdbottnar tillsammans med skärvtenslager. Skärvtenslager kan vara avfall från kokgropar. Dateringen av kol från en av härdbottnarna visar att platsen nyttjats under romersk järnålder. Härdar och kokgropar förekommer i samband med boplatser och gravfält men även ensamliggande och i grupper utan anknytning till någon samtida boplatz. Inom arkeologin finns olika diskussioner och tolkningar kring dessa härdområden. Förutom de mest elementära tolkningarna, som grundar sig i behovet av värme, ljus och matlagning, finns teorier om att de representerar samlingsplatser i djurhållningssystem och eller att de utgör gränsmarkörer, eller kan vara spår av kultiska/religiösa aktiviteter (Helander 2017:12f, och där anförd litteratur).

Den färdväg som löper genom utredningsområdet är registrerad som L2021:3939, möjlig fornlämning. Färdvägen finns på häradsekonomiska kartan från åren 1859–1863 och det är troligt att vägen är tillkommen före år 1850. Vid schaktning intill den uppbyggda vägbanken påträffades också ett lager som gick under stenkanten och kan vara en äldre del av vägen.

Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen

Utredningens syfte var att ta reda på om fornlämningar skulle komma att beröras av det planerade arbetsföretaget. Två områden med förhistoriska lämningar har konstaterats inom utredningsområdet vilka har registrerats i KMR. I uppdraget ingick också att besöka och om möjligt fastställa antikvarisk status på en i KMR registrerad fornlämningsliknande bildning, L2004:5416. Lämningen påträffades men den antikvariska statusen har inte gått att fastställa utan en arkeologisk undersökning, varför den antikvariska statusen fornlämningsliknande bildning kvarstår.

Inga avsteg från undersökningsplanen har gjorts.

Figur 11. Plan över boplatsområden registrerade i KMR. Skala 1:500.

Referenser

Tryckta källor

Petersson, M. 2006. *Djurhållning och betesdrift. Djur, människor och landskap i västra Östergötland under yngre bronsålder och äldre järnålder*. Riksantikvarieämbetet. Linköping.

Helander, A. 2017. *Härdområde i Grebo Härdar och kokgropar från yngre romersk järnålder*. Arkeologerna Statens historiska museer. Rapport 2017:48.

Svensk Uppslagsbok, andra upplagan 1947–1955: Kungsåra socken.

Kartor och arkivmaterial

RIKETS ALLMÄNNA KARTVERKS ARKIV

Häradsekonomiska kartan 1859–1863. Akt J112-83-23b

Digitalt material

Fornsök: <https://app.raa.se/open/fornsok/>

Muntlig uppgift

Markägare Jonas Rundgren 2021-04-08

Bilaga 1. Schakttabell

Schakt nr	Längd	Bredd	Djup	Beskrivning
1	7	1,2	0,1	Torv 0,07 m undergrund morän. En härd och rester av ett grått lager framkom i schaktet
2	4	1,2	0,1	Berg och sten under torv
3	7	1,5–3	0,2–0,3	I sydväst torv 0,1 m, plogjord 0,2 m, därunder lerig silt. Tunnar ut i nordöst
4	5	3	0,1	Torv 0,07 därunder stenig morän
5	11	2	0,3	I söder torv 0,1 m på lerig silt. I norr torv 0,1 m, plogjord 0,2 m därunder stenfri morän.
6	11,5	1,2	0,35	Torv 0,1 m , plogjord 0,25 m, därunder lerig silt
7	7	1,2	0,1	Torv 0,1 m, därunder stenig morän
8	17	1,5–3	0,15	Torv över leri silt och morän
9	10	1,2	0,2–0,3	I åkermark. Ploglager 0,2–0,25 därunder styv blågrå lera.
10	17	1,2	0,3	I åkermark. Ploglager 0,2–0,25 m därunder morän
11	4	2	0,1	Torv över morän
12	3	2	0,15	Torv över morän
13	12	1,2	0,1	Torv över morän
14	7	1,2	0,25	I åkermark. Ploglager 0,2 därunder morän

Bilaga 2. Anläggningstabell

A-nr	Typ	Storlek (m)	Schakt	Beskrivning
100	Grophärd	1,2×0,9	10	Sandig silt med skärvig och skörbränd sten, mkt kol och sot. Kanterna är rödbrända. ¹⁴ C-daterad till 435–603 e.Kr.
101	Grop	1,2×0,5	10	Fyllning av brungrå lerig silt enstaka kolfnyk. Gropen fortsätter in i schaktväggen i norr.
102	Grophärd	1×0,9	14	Liknar A100. Fyllning av sandig silt med kol och enstaka skörbrända stenar.
103	Stolphål	0,6	10	Stenskott stolphål med fyra skoningsstenar. Fyllningen består av gråbrun lerig silt av matjordskaraktär.
104	Grop	1,2×0,7	14	Rundad. Fortsätter in i norra schaktkanten. Fyllning av brun lucker lerig silt av matjordskaraktär
105	Grop	1,5×0,96	14	Rundad, liknar A104. Fortsätter in norr och öster. Fyllning: brungrå lerig silt av matjordskaraktär
106	Härdbotten	0,6	8	Fyllning brunsvart lerig silt med små kolfnyk. Kanterna och botten rödbrända. ¹⁴ C daterad till perioden 254–416 e.Kr.
107	Stor grop	2,5	7	Fylld med plocksten, 0,1–0,2 m och gråbrun lera, fyra större stenar i västra delen.
108	Härdbotten	1×0,7	5	Botten av härd bevarad till ett djup av 0,02 m. Lera blandat med kol.
109	Stenlyft	0,7	5	Stenlyft? Fylld med matjord
110	Stenlyft	0,9	5	Stenlyft? Fylld med matjord
111	Härdbotten	0,5×0,4	5	Rest av härd, kol blandat med ljusbrun lera.
112	Härdbotten	0,6×0,5	5	Rest av härd, kolrik.
113	Skärvstenslager	1,2	5	Skärvstenslager. Mörkbrun kolrik lerig silt med skärvig och skörbränd sten. Fortsätter in i schaktväggen i öster. En del av ett bryne påträffades i lagret.
114	Härdbotten	0,5	4	Botten av härd, bevarad till ett djup av 0,02 m. Med skärvig och skörbränd sten.
115	Skärvstenslager	2×1,3	4	Skärvstenslager mörkbrun sandig silt fläckvis med mkt kol och skärvig/skörbränd sten.
116	Lagerrest med bränd lera		8	Gråbrunt tunt lager av lerig silt som syntes fläckvis i schakt 8 med bränd lera.
117	Vägbank	1,5×1	13	Lager av gråbrun lerig silt under och söder om den uppbyggda stenkanten till vägbanken. Troligen äldre del av vägen

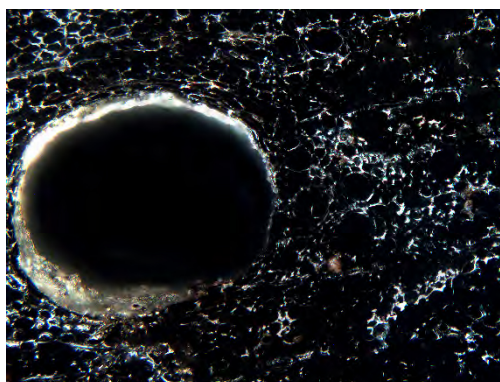
Bilaga 3. Vedartsanalys

ProjektId 2424

Västmanland, Västerås kommun, Björksta socken, Stockbyn 1:1

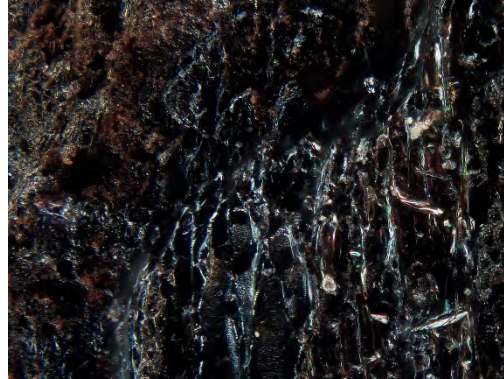
A100, Härd

Träkolet kommer från välvuxen stam. Tyller i kärnen antyder att det rör sig om kärnved.

Vikt (g)	Analyserad vikt (g)	Fragment	Analyserat antal	Ek
1,2	1,2	21	21	21

A106, Härd

Träkolet kommer från yttre årsringen samt del av innerbarken. Veddelen rötad och angripen av insekter före förbränning

Vikt (g)	Analyserad vikt (g)	Fragment	Analyserat antal	Björk
0,2	0,2	5	5	5

Ulf Strucke 2021-04-16

Bilaga 4. ^{14}C -analys

UPPSALA
UNIVERSITET

Ångströmlaboratoriet
Tandemlaboratoriet

Kol-14 gruppen

Besöksadress:
Ångström Laboratoriet
Lägerhyddsvägen 1

Postadress:
Box 529
751 21 Uppsala

Telefon:
018 – 471 3124

Telefax:
018 – 55 5736

Hemsida:
<http://www.tandemlab.uu.se>

E-post:
radiocarbon@physics.uu.se

Uppsala 2021-06-09

Erica Strengbom
Arkeologgruppen i Örebro AB
Radiatorvägen 11
702 27 ÖREBRO

Resultat av ^{14}C datering av träkol från Stockbyn, Västerås, Västmanland. (p 3622)

Förbehandling av träkol:

1. Synliga rottrådar borttages.
2. 1 % HCl tillsätts (10 h, under kokpunkten) (karbonat bort).
3. 1 % NaOH tillsätts (10 h, under kokpunkten). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olöslig del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.

Före mätningen av ^{14}C -innehållet i acceleratoren förbränns det tvättade och intorkade materialet, surgjort till pH 4, till CO_2 -gas som i sin tur grafiteras genom en Fe-katalytisk reaktion. I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

RESULTAT

Labbnummer	Prov	$\delta^{13}\text{C}_{\text{‰ V-PDB}}$	^{14}C ålder BP
Ua-70390	A100	-28,0	1 527 $\pm$ 29
Ua-70391	A106	-28,1	1 705 $\pm$ 29

Med vänliga hälsningar

Karl

Håkansson

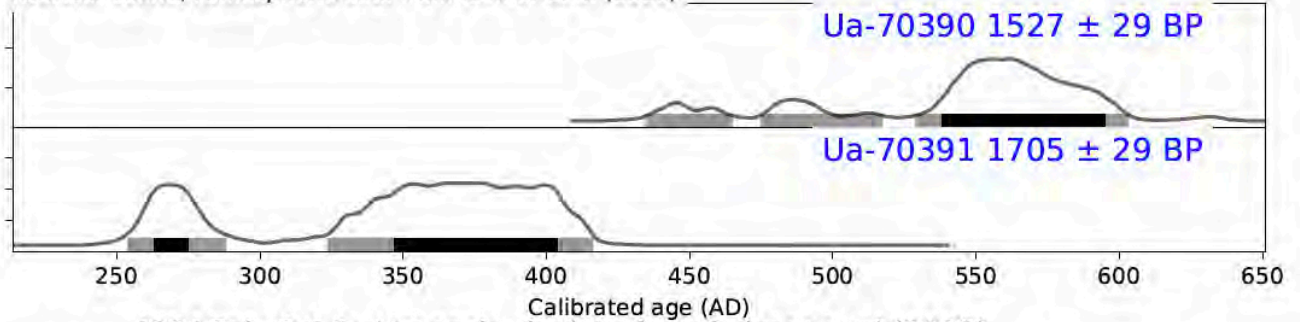
Karl Håkansson/Lars Beckel

Elektroniskt undertecknad
av Karl Håkansson

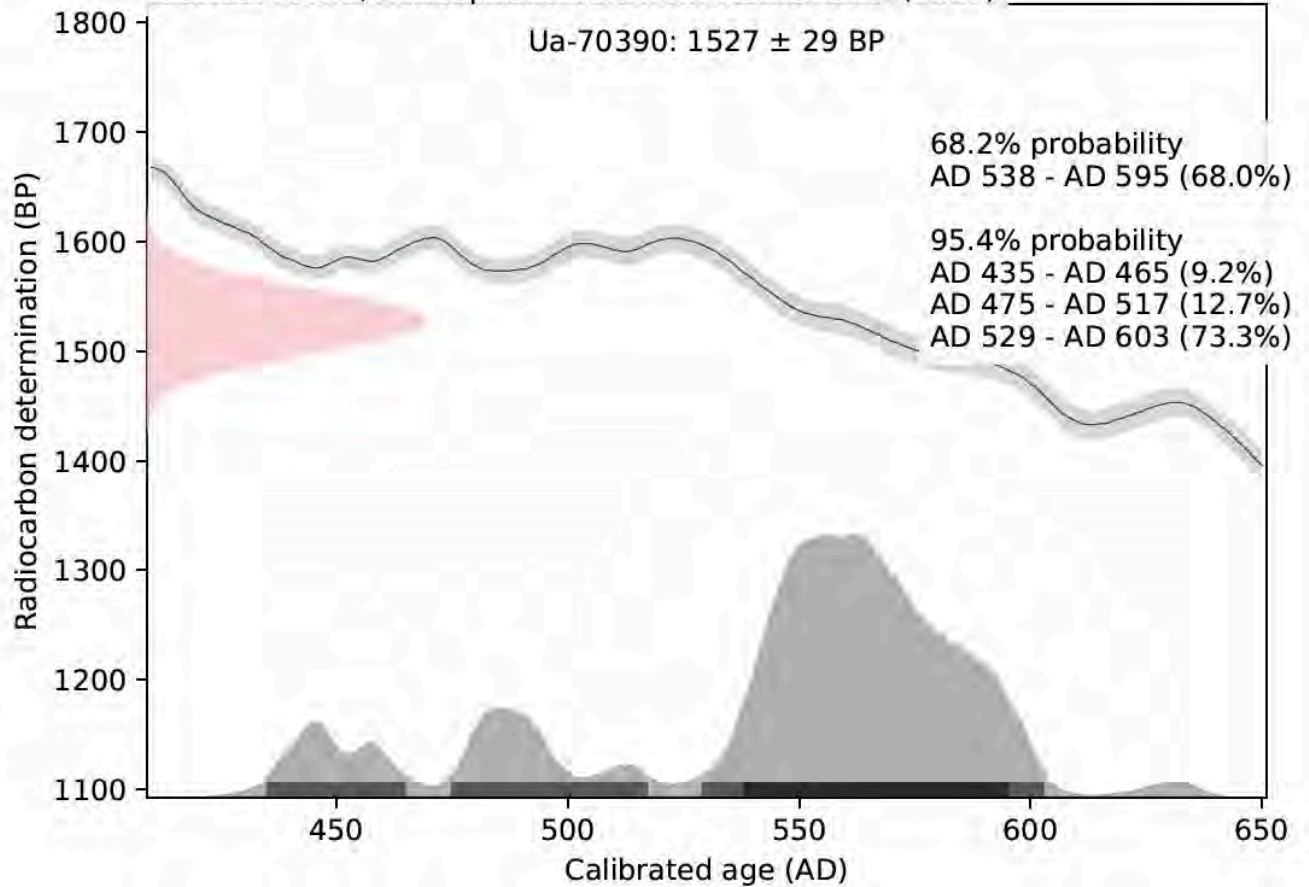
Datum: 2021.06.10
09:28:11 +02'00'

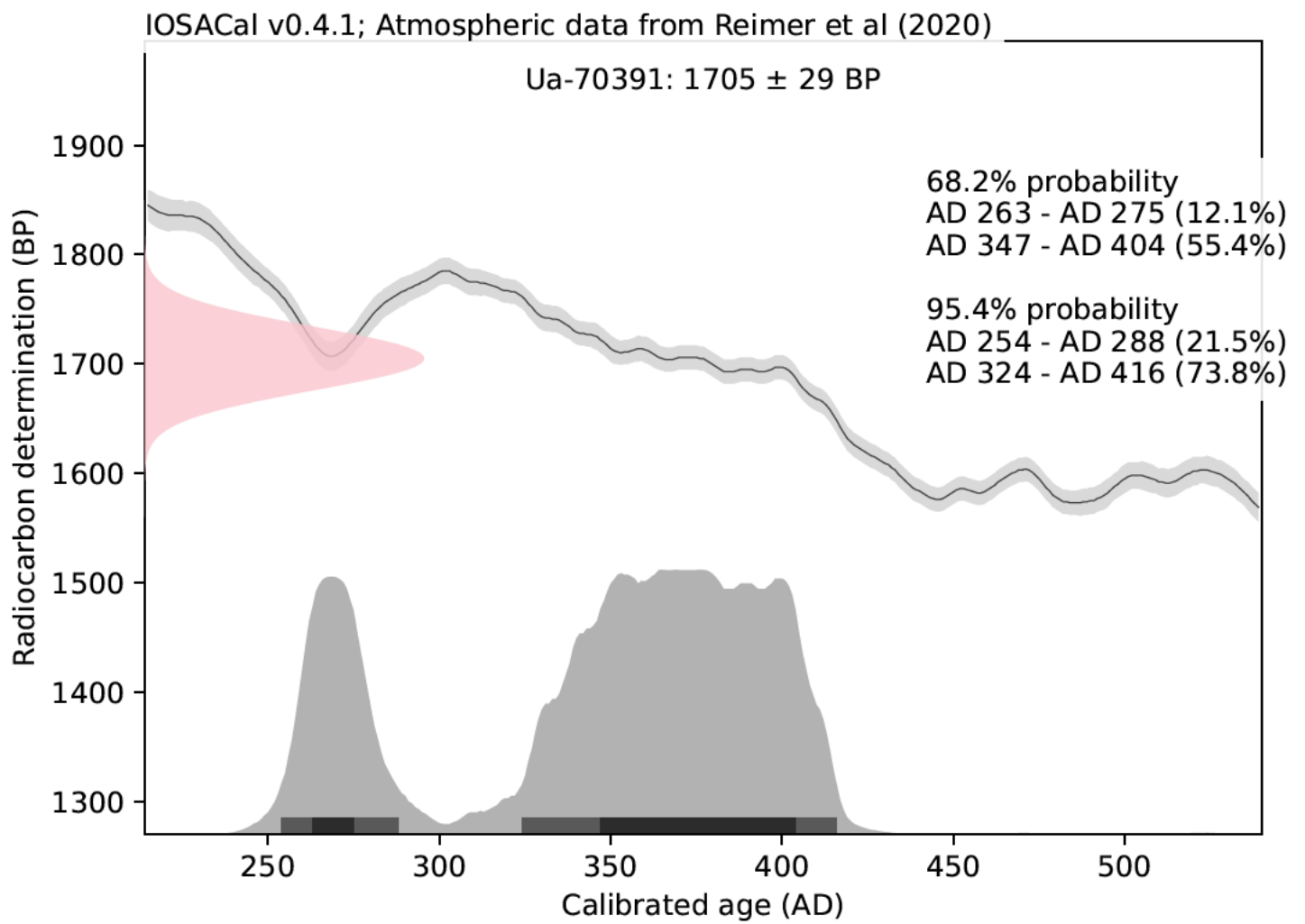
Kalibreringskurvor

IOSACal v0.4.1; Atmospheric data from Reimer et al (2020)

IOSACal v0.4.1; Atmospheric data from Reimer et al (2020)

Arkeologgruppen AB

RAPPORT 2021:35

